

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/155/2000

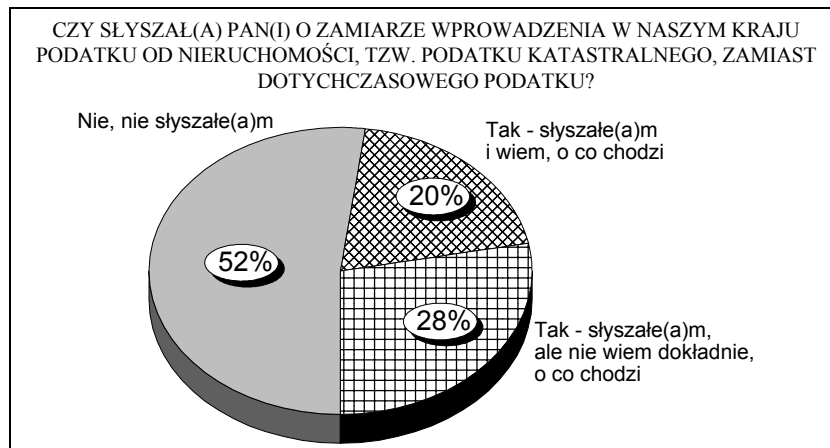
OPINIE O PROJEKCIE PODATKU KATASTRALNEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

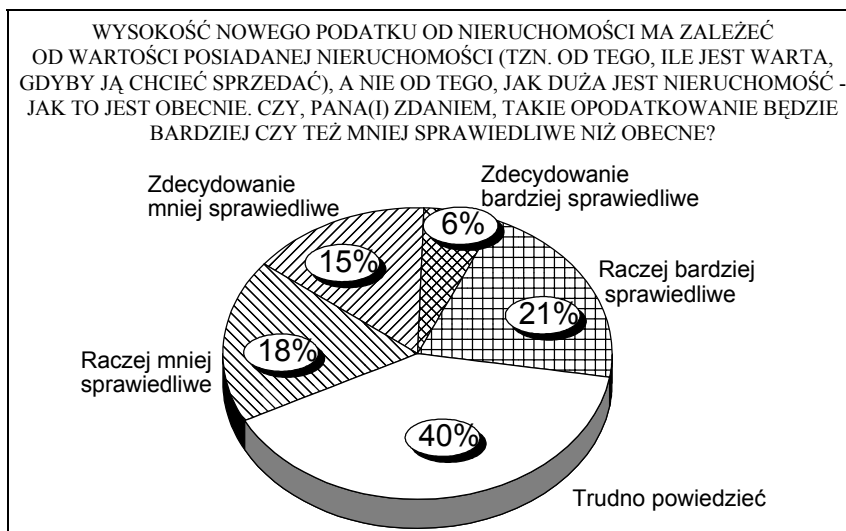
WARSZAWA, LISTOPAD 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Wiedzę o przyszłym podatku katastralnym deklaruje tylko jedna piąta ankietowanych, ponad połowa nawet o nim nie słyszała.

- ◆ Odnosząc się do przyszłego podatku co trzeci ankietowany (33%) uznał, że taki sposób opodatkowania nieruchomości będzie mniej sprawiedliwy niż obecny, co czwarty zaś (27%) ocenił, iż będzie bardziej sprawiedliwy. Najwięcej osób (40%) nie miało zdania na ten temat. Jednak zarówno wśród tych, którzy wiedzą, o co chodzi, jak i wśród osób, które sądzą, że podatek katastralny będzie ich dotyczyć, zdecydowanie przeważa opinia, że będzie on mniej sprawiedliwy niż obecny podatek od nieruchomości.

- ◆ Ponad jedna czwarta ogółu ankietowanych (29%) przypuszcza, że straci na wprowadzeniu nowego podatku; tylko co dwudziesty piąty (4%) spodziewa się zysku. Przeważa więc opinia o czekających nas większych podatkach. Zarazem ponad jedna trzecia badanych (36%) nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii, a dla blisko jednej trzeciej (31%) sprawa ta jest bez znaczenia, gdyż nie są właścicielami nieruchomości.

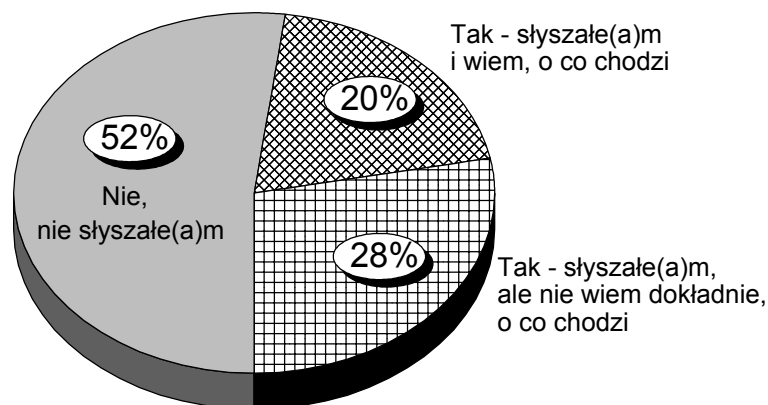
W Polsce przygotowywane jest wprowadzenie systemu katastralnego, porządkującego ewidencję majątkową. Jednym z jego elementów ma być kataster fiskalny, ustalający podstawę opodatkowania nieruchomości. Oszacowanie wartości nieruchomości stanie się podstawą podatku katastralnego, który zastąpi dotychczasowy podatek od nieruchomości, zależny od wielkości jej powierzchni. W badaniu¹ sondowaliśmy wiedzę o nowym podatku, jego ocenę w porównaniu z dotychczas obowiązującym oraz przewidywania korzyści lub strat dla respondenta, związanych z jego wprowadzeniem.

WIEDZA O PROJEKCIE NOWEGO PODATKU

Spośród ogółu ankietowanych jedna piąta (20%) deklaruje, że wie o co chodzi, gdy mowa o wprowadzeniu w przyszłości podatku katastralnego. Ponadto ponad jedna czwarta badanych (28%) twierdzi, że słyszała o takim podatku, ale nie wie dokładnie, na czym ma polegać. Co drugi respondent (52%) nic na ten temat nie słyszał.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (125) przeprowadzono w dniach 13-16 października 2000 roku na 1048-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY SŁYSZAŁ(A) PAN(I) O ZAMIARZE WPROWADZENIA W NASZYM KRAJU PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI, TZW. PODATKU KATASTRALNEGO, ZAMIAST DOTYCHCZASOWEGO PODATKU?

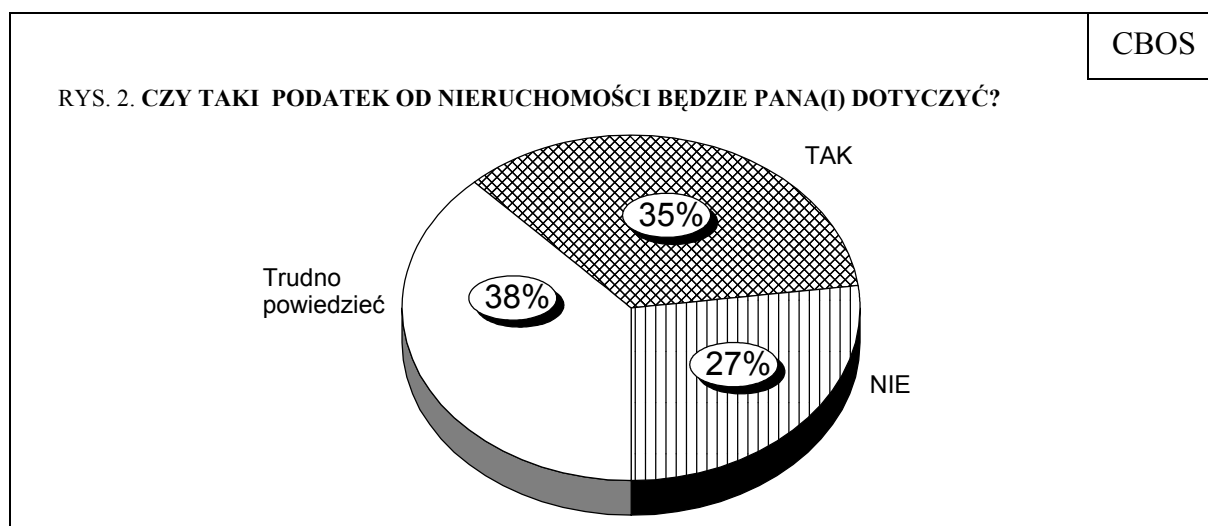
Posiadanie jakichkolwiek wiadomości o projekcie podatku katastralnego jest wyraźnie zależne od poziomu wykształcenia respondentów, a orientacja w tym, na czym ma polegać, zależy także od - związanej z wykształceniem - ich sytuacji materialnej (zob. tabele aneksowe). Warto też zauważyć, że wiedzę o tym podatku deklarują najczęściej ankietowani w wieku od 45 do 54 lat oraz mieszkańcy małych miast (do 20 tys. ludności), a następnie dopiero mieszkańcy miejskich metropolii. Wśród grup społeczno-zawodowych orientacją w tej sprawie wyróżniają się pracujący na własny rachunek poza rolnictwem oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji.

Wiedza o podatku katastralnym powiązana jest też, co oczywiste, z faktem podlegania w przyszłości nowemu podatkowi.

Spośród osób, które sądzą, że nowy podatek będzie ich dotyczyć, dwie piąte (40%) wie o co chodzi, podczas gdy wśród uważających, że nie będą mu podlegać, tylko 15%, a wśród pozostałych zaledwie 4%.

Wyraźny jest też związek z faktem nieposiadania nieruchomości. Spośród badanych, którzy zadeklarowali, że nie mają nieruchomości, wiedzę o podatku deklaruje 13%, co czwarty (27%) słyszał o nim, ale nie wie, o co chodzi, a 60% nawet o nim nie słyszało.

Spośród ogółu ankietowanych ponad jedna trzecia (35%) uważa, że będzie podlegać podatkowi katastralnemu. Pewność, że ten podatek nie będzie ich dotyczyć, ma nieco ponad jedna czwarta wszystkich respondentów (27%). Natomiast znaczna grupa badanych (38%) nie jest zorientowana, czy przyszły podatek od nieruchomości będzie czy też nie będzie ich dotyczyć.

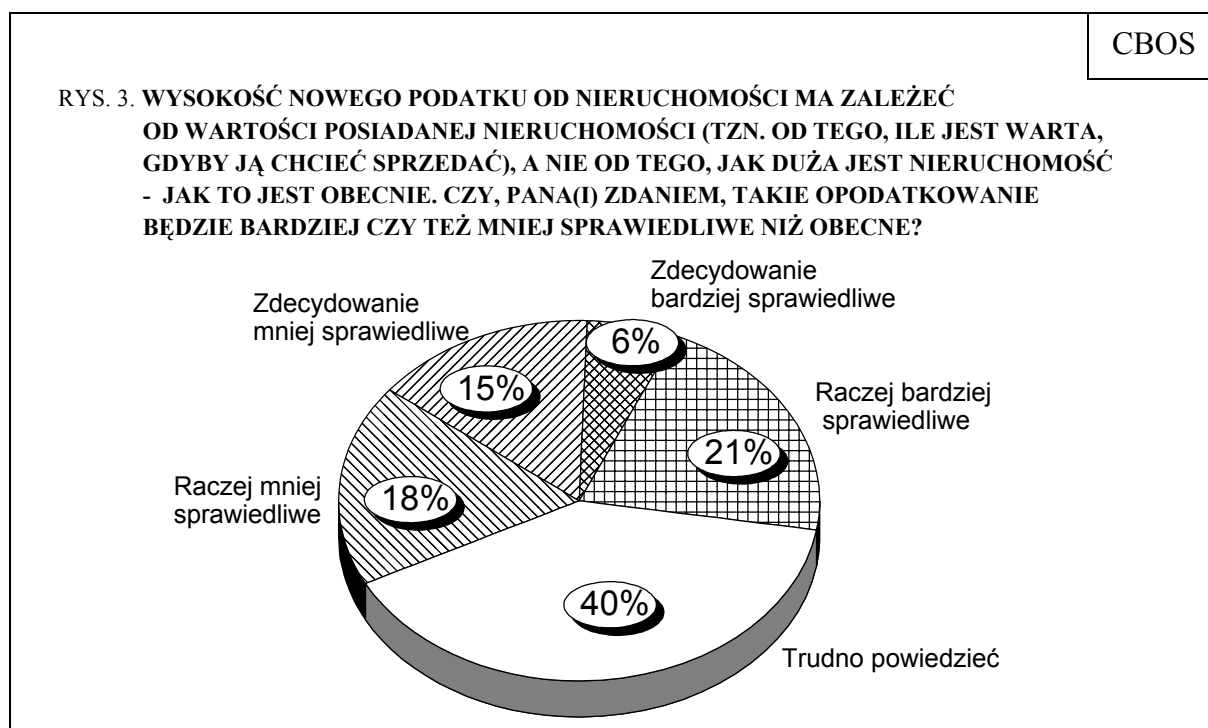

Im respondenci są lepiej wykształceni, tym częściej uważają, że będą podlegać podatkowi katastralnemu. Więcej też takich osób jest wśród badanych żyjących w dobrych warunkach materialnych oraz wśród mających najwyższe dochody na osobę w rodzinie (zob. tabele aneksowe). W grupach społeczno-zawodowych największe odsetki ankietowanych, którzy uważają, że podatek katastralny będzie ich dotyczyć, występują wśród pracujących na własny rachunek i wśród rolników.

OCENA NOWEGO PODATKU

Po wyjaśnieniu ankietowanym - w treści pytania - na czym nowy podatek ma polegać, nieco więcej osób uznało, że taki sposób opodatkowania nieruchomości będzie mniej sprawiedliwy niż obecny (33%), aniżeli oceniło, że będzie bardziej sprawiedliwy (27%). Opinie są więc podzielone, a najczęstszy jest brak zdania na ten temat (40%). Jednak - jak wynika z analizy danych - zarówno wśród tych, którzy wiedzą, o co chodzi, jak i wśród osób

przekonanych, że podatek katastralny będzie ich dotyczyć, zdecydowanie przeważa zdanie, że będzie on mniej sprawiedliwy niż obecny podatek od nieruchomości (odpowiednio 61% i 59%; przeciwnego zdania jest wśród nich 26% i 25%). Wśród osób, które nie posiadają nieruchomości, co piąta (20%) uważa nowy podatek za mniej sprawiedliwy, a dwukrotnie więcej (40%) - za bardziej sprawiedliwy. Można więc powiedzieć, że płacący podatek od nieruchomości są przeciwnikami podatku katastralnego, uważając, że takie opodatkowanie będzie mniej sprawiedliwe niż obecne.

Wśród respondentów lepiej wykształconych i bardziej zamożnych, których nowy podatek będzie częściej dotyczyć, jest więcej niż w innych grupach osób uważających tę formę opodatkowania za bardziej sprawiedliwą. Wynika to przypuszczalnie z większej wiedzy i częstszego posiadania opinii na ten temat wśród tych kategorii ankietowanych, gdyż odsetki oceniających nowy podatek jako mniej sprawiedliwy są wśród nich niewiele mniejsze lub takie same jak wśród pozostałych (zob. tabele aneksowe). Podatek katastralny za bardziej sprawiedliwy najczęściej uznają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, a za mniej sprawiedliwy - rolnicy i pracujący na własny rachunek.

STRACIMY CZY ZYSKAMY NA WPROWADZENIU PODATKU KATASTRALNEGO?

Ponad jedna czwarta ogółu ankietowanych (29%) przypuszcza, że straci na wprowadzeniu nowego podatku; tylko co dwudziesty piąty (4%) spodziewa się zysku. Przeważa więc opinia o czekających nas większych podatkach. Jednak dla blisko jednej trzeciej respondentów (31%) sprawa ta jest bez znaczenia, gdyż nie są właścicielami nieruchomości, a ponad jedna trzecia (36%) deklaruje brak opinii w tej kwestii.

	CBOS
Czy, Pana(i) zdaniem, na wprowadzeniu nowego podatku zamiast starego zyska Pan(i) czy też straci?	
Zdecydowanie zyskam	1%
Raczej zyskam	3%
Raczej stracę	16%
Zdecydowanie stracę	13%
Nie będzie to miało żadnego znaczenia - nie mam(y) żadnej nieruchomości	31%
Trudno powiedzieć	36%

Ci respondenci, którzy sądzą, że podatek katastralny będzie ich dotyczyć, w zdecydowanej większości uważają, że stracą na jego wprowadzeniu (67% wobec 5% mających przeciwne zdanie).

Obawy tego rodzaju są najczęstsze wśród osób w wieku średnim (od 35 do 54 lat), mieszkańców wsi, małych miast i wielkich aglomeracji, a zwłaszcza wśród respondentów pracujących na własny rachunek, rolników oraz przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji.

Opracował

Włodzimierz Derczyński

A N E K S

Tabela 1. Czy słyssał(a) Pan(i) o zamiarze wprowadzenia w naszym kraju nowej formy podatku od nieruchomości, tzw. podatku katastralnego?
1 - Tak - słyssał(a)m i wiem, o co chodzi; 2 - Tak - słyssał(a)m, ale nie wiem dokładnie, o co chodzi; 3 - Nie, nie słyssał(a)m

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	20	28	52	1048
Płeć				
Mężczyźni	23	31	47	497
Kobiety	17	26	58	551
Wiek				
18-24 lat	7	17	77	150
25-34	19	34	47	185
35-44	22	33	44	196
45-54	30	27	43	221
55-64	21	30	49	124
65 lat i więcej	15	25	61	173
Miejsce zamieszkania				
Wieś	15	29	56	384
Miasto do 20 tys.	34	25	41	146
20-100 tys.	17	24	59	201
101-500 tys.	15	30	55	190
501 tys. i więcej mieszk.	28	32	40	128
Wykształcenie				
Podstawowe	10	25	65	300
Zasadnicze zawodowe	18	28	55	283
Średnie	25	29	47	366
Wyższe	34	37	30	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	37	37	26	64
Prac. umysł. niż. szczebla	27	29	44	95
Pracownicy fiz.- umysł.	14	36	50	82
Robotnicy wykwalifikowani	21	27	52	121
Robotnicy niewykwalifik.	18	32	50	39
Rolnicy	22	24	54	58
Pracujący na własny rach.	40	29	30	39
Bierni zawodowo				
Renciści	13	29	58	112
Emeryci	19	26	55	200
Uczniowie i studenci	7	15	78	69
Bezrobotni	16	26	58	111
Gospodynie domowe i inni	15	31	54	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	22	35	43	175
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	27	26	47	99
sekt. pryw. poza rolnict.	25	31	44	187
prywatnym gosp. rolnym	23	26	52	60
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	11	24	65	124
276-399	11	33	56	120
400-549	19	29	51	190
550-799	21	30	49	154
Powyżej 799 zł	38	29	33	177
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	28	55	359
Średnie	18	29	53	483
Dobre	27	26	47	206
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	14	31	55	78
Raz w tygodniu	21	27	52	496
1-2 razy w miesiącu	14	31	55	171
Kilka razy w roku	20	28	52	211
W ogóle nie uczestniczy	23	27	50	91
Poglądy polityczne				
Lewica	28	30	43	314
Centrum	18	30	52	268
Prawica	25	29	46	227
Trudno powiedzieć	5	23	72	237

Tabela 2. Czy taki podatek od nieruchomości będzie Pana(i) dotyczyć?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	27	38	1048
Płeć				
Mężczyźni	39	27	35	497
Kobiety	31	28	42	551
Wiek				
18-24 lat	12	43	44	150
25-34	28	34	38	185
35-44	49	19	32	196
45-54	42	21	38	221
55-64	39	26	35	124
65 lat i więcej	32	25	43	173
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	23	40	384
Miasto do 20 tys.	41	25	34	146
20-100 tys.	32	28	40	201
101-500 tys.	25	33	42	190
501 tys. i więcej mieszk.	38	32	30	128
Wykształcenie				
Podstawowe	26	27	47	300
Zasadnicze zawodowe	35	29	36	283
Średnie	37	27	35	366
Wyższe	48	22	30	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	24	32	64
Prac. umysł. niż. szczebla	42	25	33	95
Pracownicy fiz.- umysł.	38	32	30	82
Robotnicy wykwalifikowani	29	29	43	121
Robotnicy niewykwalifik.	18	29	54	39
Rolnicy	55	5	40	58
Pracujący na własny rach.	62	19	20	39
Bierni zawodowo				
Renciści	28	29	43	112
Emeryci	36	23	41	200
Uczniowie i studenci	8	47	45	69
Bezrobotni	32	30	38	111
Gospodynie domowe i inni	35	35	30	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	30	28	42	175
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	37	25	38	99
sekt. pryw. poza rolnict.	39	29	31	187
prywatnym gosp. rolnym	52	5	43	60
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	36	25	39	124
276-399	30	31	39	120
400-549	33	32	35	190
550-799	32	33	35	154
Powyżej 799 zł	47	26	27	177
Ocena własnych war. mater.				
Złe	32	27	41	359
Średnie	34	25	41	483
Dobre	39	33	28	206
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	27	38	78
Raz w tygodniu	38	24	38	496
1-2 razy w miesiącu	26	28	46	171
Kilka razy w roku	33	34	33	211
W ogóle nie uczestniczy	37	26	37	91
Poglądy polityczne				
Lewica	39	29	32	314
Centrum	38	29	33	268
Prawica	39	26	35	227
Trudno powiedzieć	21	24	55	237

Tabela 3. Wysokość nowego podatku od nieruchomości ma zależeć od wartości posiadanej nieruchomości (tzn. od tego, ile jest warta, gdyby ją chciał sprzedać), a nie od tego, jak duża jest nieruchomość - jak to jest obecnie. Czy, Pana(i) zdaniem, takie opodatkowanie będzie bardziej czy też mniej sprawiedliwe niż obecnie?
1 - Bardziej sprawiedliwe; 2 - Mniej sprawiedliwe

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	33	40	1048
Płeć				
Mężczyźni	28	37	35	497
Kobiety	27	29	44	551
Wiek				
18-24 lat	35	23	41	150
25-34	28	32	40	185
35-44	29	41	31	196
45-54	28	38	34	221
55-64	23	34	44	124
65 lat i więcej	21	24	55	173
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	32	42	384
Miasto do 20 tys.	26	39	35	146
20-100 tys.	30	29	42	201
101-500 tys.	24	33	43	190
501 tys. i więcej mieszk.	35	34	31	128
Wykształcenie				
Podstawowe	19	25	57	300
Zasadnicze zawodowe	26	36	38	283
Średnie	32	37	31	366
Wyższe	42	31	27	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	46	32	22	64
Prac.umysł.niż.szczebła	36	31	33	95
Pracownicy fiz.-umysł.	28	43	29	82
Robotnicy wykwalifikowani	31	29	40	121
Robotnicy niewykwalifik.	16	31	52	39
Rolnicy	18	51	31	58
Pracujący na własny rach.	27	50	23	39
Bierni zawodowo				
Renciści	22	30	48	112
Emeryci	22	27	50	200
Uczniowie i studenci	30	24	46	69
Bezrobotni	27	26	46	111
Gospodynie domowe i inni	27	43	31	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	34	34	175
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	29	33	38	99
sekt. pryw. poza rolnict.	33	35	32	187
prywatnym gosp. rolnym	13	52	35	60
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	23	36	41	124
276-399	26	37	37	120
400-549	29	29	41	190
550-799	30	30	40	154
Powyżej 799 zł	33	38	28	177
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	32	42	359
Średnie	26	32	42	483
Dobre	35	33	32	206
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	23	49	78
Raz w tygodniu	28	34	38	496
1-2 razy w miesiącu	24	27	48	171
Kilka razy w roku	27	36	37	211
W ogóle nie uczestniczy	30	33	37	91
Poglądy polityczne				
Lewica	27	40	32	314
Centrum	32	35	33	268
Prawica	33	32	35	227
Trudno powiedzieć	17	20	63	237

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, na wprowadzeniu nowego podatku zamiast starego zyska Pan(i) czy też straci? 1 - Zyskam; 2 - Stracę; 3 - Nie będzie to miało żadnego znaczenia - nie mam(y) żadnej nieruchomości

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	29	31	36	1048
Płeć					
Mężczyźni	4	35	30	31	497
Kobiety	3	24	32	41	551
Wiek					
18-24 lat	3	17	50	30	150
25-34	4	25	38	33	185
35-44	3	39	26	32	196
45-54	5	37	27	31	221
55-64	3	28	23	47	124
65 lat i więcej	4	24	23	48	173
Miejsce zamieszkania					
Wieś	5	31	19	45	384
Miasto do 20 tys.	1	34	27	37	146
20-100 tys.	3	24	26	36	201
101-500 tys.	3	25	48	25	190
501 tys.i więcej mieszk.	5	33	36	26	128
Wykształcenie					
Podstawowe	4	19	28	48	300
Zasadnicze zawodowe	4	31	34	31	283
Średnie	3	34	31	31	366
Wyższe	4	35	27	34	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	5	40	32	23	64
Prac. umysł. niż. szczebla	3	36	33	28	95
Pracownicy fiz. - umysł.	3	33	33	31	82
Robotnicy wykwalifikowani	7	27	36	29	121
Robotnicy niewykwalifik.	10	26	24	40	39
Rolnicy	0	43	1	56	58
Pracujący na własny rach.	2	49	19	30	39
Bierni zawodowo					
Renciści	5	18	34	43	112
Emeryci	4	27	22	47	200
Uczniowie i studenci	1	9	55	35	69
Bezrobotni	2	29	37	31	111
Gospodynie domowe i inni	0	34	36	30	59
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	6	29	34	32	175
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	4	33	30	32	99
sekt. pryw. poza rolnict.	5	35	34	27	187
prywatnym gosp. rolnym	1	44	3	52	60
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	3	29	33	35	124
276-399	2	31	26	41	120
400-549	6	23	35	35	190
550-799	5	23	38	33	154
Powyżej 799 zł	4	42	28	26	177
Ocena własnych war. mater.					
Złe	4	28	31	38	359
Średnie	4	30	27	40	483
Dobre	4	31	40	25	206
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	22	35	39	78
Raz w tygodniu	5	31	27	37	496
1-2 razy w miesiącu	1	26	33	39	171
Kilka razy w roku	1	30	36	33	211
W ogóle nie uczestniczy	6	30	31	34	91
Poglądy polityczne					
Lewica	2	34	34	29	314
Centrum	5	33	35	27	268
Prawica	5	32	29	35	227
Trudno powiedzieć	3	16	24	57	237